

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm || Vitae aulicae

Schopper, Hartmann

Francof. Ad Moen., 1584

VD16 R 1015

Capvt XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70432)

Proinde sapiens prator, iudexq; incorru- *Sapiens pra-*
 ptus neminem per iudiciorum iniquitatem *tor offensus*
 offendet, benevolentiam lenitate audiendi *nem est ut*
 adiungit: non munere, ira, favore, aut a-
 micitia ad malè agendum compelletur, nec
 quenquam nisi re iterum atque iterum præ-
 iudicata condemnabit. Sape enim vir bonus
 per simulationem ab adulatoribus nefariè *Adulatio-*
 proditur, & tanta indignatio Principis sui in *nis Pestis.*
 eum concitatur: ut in pristinam nūquam re-
 stitui possit gratiā. Idq; nulla alia ex re quàm
 adulatorum blanditiis oritur: Qui nihil ad
 veritatem, sed omnia ad Dominorum volun-
 tatem loquuntur, quibus dum altera parte
 inaudita facile creditur, sape Principes ex al-
 tissimo dignitatis præcipitantur gradu.

CAPVT XV.

ARGVMENTVM.

*Innumeros quamuis sibi Vulpes audiat hostes,
 Omne penes Regem præripuisse decus:
 Inuidamordacis continens murmura turba,
 Corde tamen casus fert superante græues.*

Avdacior Vulpecula
 Grimharde dicit, regium
 Tecum petam palatium.
 Spero salutem: si modo
 Cum Rege possim colloqui,
 Graues quod iras exuet.
 Nec quem sibi fidißimum
 Cognouit esse perpetim,
 Aut falsa propter murmura

*Spes quã-
 uis fallax,
 sed tamen
 apta dea
 est.*

82 DE ASTVT. VVLP.

Liuoris infestissimi:
 Me crimen ob leuissimum,
 Damnat: on is. aspera
 Reū ve mortis arguet.

Licet ministros regia
 Sustinet aula plurimos,
 Qui diligenter optimi
 Regis salutem feruida
 Curat ueri debeant.

Quorum sit infidelitas
 In Principem quam maxime,

Minatur
 aduersariis
 suis Reini-
 ke.

Lux spero grata deteget,
 Et pœnitebit plurimos,
 Qui nunc obumbrant noxijs
 Nephanda facta fraudibus.

Et mentiuntur omnia
 Finguntq; de me turpia.
 Ipsiq; dura vincula,
 Constructa nobis, perferent.
 Mea quibus prudentia
 Nil omnibus concesserim.

Cum me receptum nouerint
 In Regis esse gratiam.

Inuidia ex
 Fauore
 Principū.
 Tandem
 Veritas e-
 mergit.

Id propter omnes inuidet,
 Et innocentem deuouent.

Sed nubibus tristissimis
 Emerget istis Veritas.

Ad tecta quare regia
 Grimbarde tecum commeo,
 Et dignitatis inclytam
 Mea tuebor gloriam.
 Licet potestas deficit,

*Et omnibus resistere
Vix detur aduersarijs:
Tamen Voluntas strenua
Encomium merebitur.*

COMMENTARIA.

QUOD aule Principum assentatoribus ca-
rere non possint, qui omnibus conuen-
tibus, consiliis & colloquiis interfint.

Et notantur hic omnes malitiosi, astuti, *Parasitorum*
callidi, adultores, mimi, vaniloqui, multipli- *improbi-*
ces, versipelles, balatrones, qui periculosa & *tas.*
pestifera consilia, dummodo ad voluntatem
Domini loquantur, sine fide & religione dare
audent: quibus non solum pacem commu-
nem ciuiumque concordiam perturbent, ve-
rum etiam vniuersam Rempubicam, ipsum-
que Principem detestabili violentia pessun-
dent.

Demonstratur cum gētilium, tum Chri-
stianorum exemplis, quod adulatorum sedi-
tionibus & pestilentia ciuitates concitatae, &
prouincia solo fuerint adaequatae.

Prouideant itaque Principes ne eos pro fi-
delibus consiliariis agnoscant, qui assentati-
unculis continuis gratiam aucupantur, & non
modo ad sensum voluntatemque, sed etiam
vultum atque nutum conuersi omnia loquun-
tur: ament potius apertos, & pretio coemant
candidos, qui ipsos labantes sanare & confir-
mare, lapsos erigere, peccantes arguere serio
audent, quorum admonitiones salutare pla-

Cedendum
multitudi-
ni.
Ut desint vi-
res: tamen
est laudan-
da volun-
tas.

Non sit is alterius, qui suus esse potest. catolenique suscipiant animo. Is autem qui ad suum arbitrium libidinemque viuere, omniaque conficere cupit, consiliorum operam nihil indiget.

Pesilentia Gnathorici. Porro nonnulli Principes assentatorum blandiloquentia se eò redigi patiuntur, ut delirare aut repuerascere quodammodo videantur, suisque Parasitis principatu tradito ipsi venatum aut lusum eant. Vnde virbium euerfiones, regnorumque excidia erumpere solent. Illi enim tanquam mercenarij Reipublicæ salutem non perpendunt, nec ruinas instantes sarcire aut auertere cupiunt. Imò sub pretextu Principum subditos miserabiliter perdunt, & excoriant, quas fœdissime crudelitatis notas nec ipsi Domini subirent, si imperiū tenerent, & sapientum gubernatione regerentur. Nam & liberorum suorum respectum habere cogentur: ut nimirum & iis imperium, euntibus ordine satis, obtenturis viam ad opes suas amplificandas, & populi fauorem conciliandum patefacerent.

Fidelitas consiliario. Fidissimi autem hodie consiliarij, si errorum hodie hendant, & beneuolentia quadam fideliter in aulis corrigant, contemnuntur: aulisque extemplo *ret fructu.* ab infidijs sycophantis extruduntur, quibus Reinike tanquam principalis, cæterisque præstantior succedit.

II. Colligitur ex sermone Reinikes, quibus blandimentis versipelles isti adultores suas orationes condire atque illustrare soleant.

Cum

Cū fallaces isti homines in nos mētiuntur, ne statim languescamus, aut animum infringi debilitariq̄ue patiamur. Dummodo enim factum ipsum deitemus, mendacia per se euanescūt: Et vis tanta veritatis est, vt contra hominum ingenia, calliditatē, solertiam facile se per seipsam defendat.

Mendacia
per se euanescunt.
Veritatis
vis quātis.

CAPVT XVI.
ARGVMENTVM.

Dum puro Vulpes malef.icta fatetur amico,
Nequitiam pulchrè dissimulare solet.
At licet occultent homines sua crimina mūdo,
Nulla tamen poterunt facta latere Deum.

Cum liberis charissimis
Vt rem, domumq̄; coniugi
Laboriosa credidit:

Vulpes ait Greninckio:
Amice te velim mei
Doloris esse conscium.
Ad funus atrum pergere
Et fata me scis aspera.
Nam multa feci turpia.
Qua diffiteri non licet.
Proinde quæso crimina
Iam confitentis audias.
Non perferam diutius
Onus malorum grandium.
Tibiq̄; cuncta conquerar.
Et spero, quod confessio
Crudelitatē impia
Eritq̄; vitæ sordida
Salubris expiatio.

Reinike al
loquitur a-
micum.

Reinike
vult pœni-
tentiam a-
gere.

Confessio
criminum
expiatio.

Dilecte frater Reinike

Vrim.